

Δ11	ΕΝΤΥΠΟ ΑΠΟΨΕΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ Η΄ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
-----	--

ΠΡΟΣ: Αρμόδια περιβαλλοντική αρχή	Ημερομηνία: Αρ. Πρωτοκόλλου (Εξερχομένου):..... Αρ. Πρωτοκόλλου (εισερχομένου):..... Περιβαλλοντική Ταυτότητα (ΠΕΤ) έργου ή δραστηριότητας:..... (συμπληρώνεται από αρμόδια περιβαλλοντική αρχή)
--	--

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ (Συμπληρώνεται αν ο υπογράφων το έντυπο εκφράζει τις προσωπικές του απόψεις)	
1.1. ΟΝΟΜΑ:	
1.2. ΕΠΩΝΥΜΟ:	
1.3. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:	
1.4 Α.Δ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:	
1.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	
ΟΔΟΣ: ΠΕΡΙΟΧΗ: Τ.Κ.:	ΑΡΙΘΜΟΣ:
1.6. ΤΗΛΕΦΩΝΟ:	
1.7 FAX:	
1.8. EMAIL:	

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ (Συμπληρώνεται αν ο υπογράφων το έντυπο εκπροσωπεί κάποιον φορέα)		
2.1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ		
2.2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:	2.3. ΠΕΡΙΟΧΗ:	2.4. Τ.Κ.:
2.5. ΤΗΛΕΦΩΝΟ:	2.6. FAX:	2.7. EMAIL:
2.8. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:	2.9. ΘΕΣΗ:	2.10. EMAIL:

3. ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ Ή ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος 18MW και τα συνοδά έργα οδοποιίας και ηλεκτρικής διασύνδεσης, στη θέση «ΨΩΡΙΑΡΗΣ», Δ.Ε. Θέρμου και Πλατάνου των Δήμων Θέρμου και Ναυπακτίας, Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, της εταιρείας GREENTOP ΑΙΤΩΛΙΑ MIKE

ΠΕΤ 2202728420

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΟΛΙΩΝ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

Τα σχόλια-παρατηρήσεις μου επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου ή δραστηριότητας του στοιχείου 3 έχουν ως εξής :

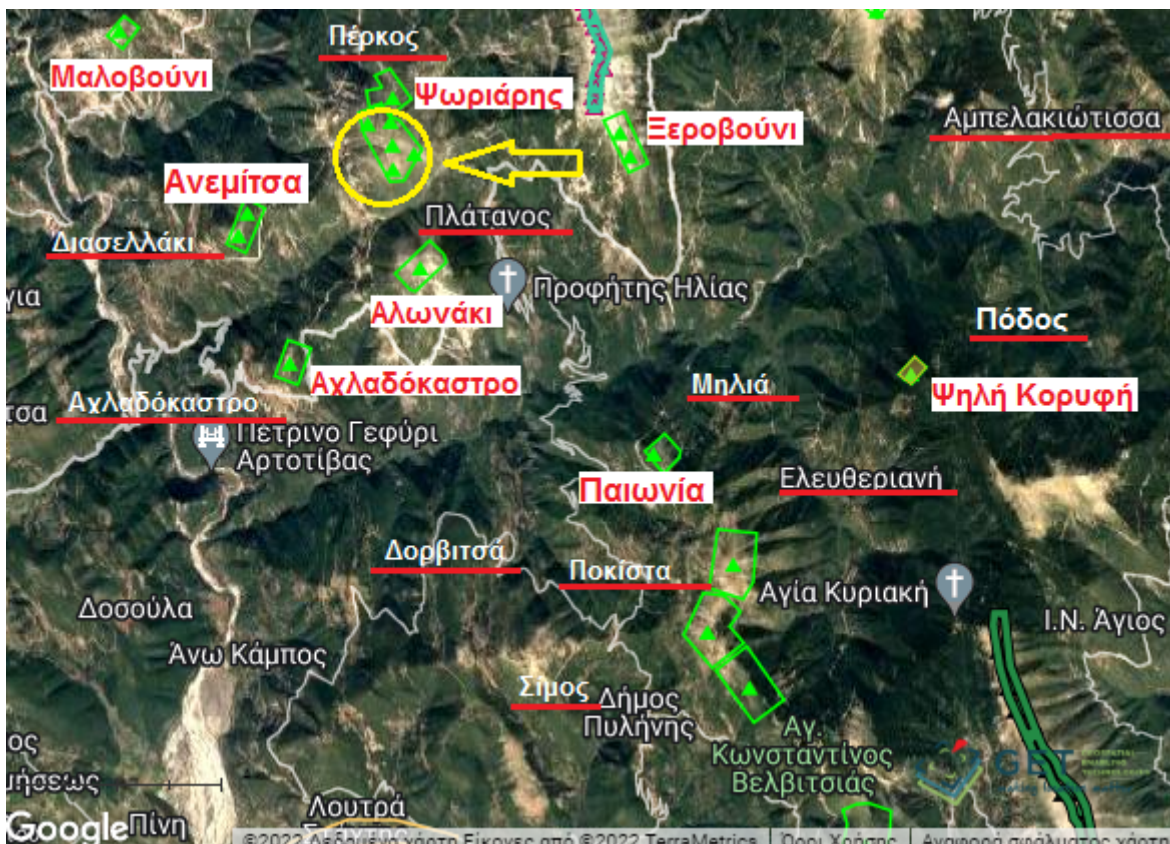
Σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Ν. 4014/2011, όπως ισχύει) ο σχολιασμός θα πρέπει να αφορά σε θέματα που περιλαμβάνονται και αξιολογούνται στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (επιπτώσεις έργου ή δραστηριότητας στο φυσικό ή/και ανθρωπογενές περιβάλλον, σχετικά προληπτικά ή/και επανορθωτικά μέτρα)

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για την εγκατάσταση αιολικού σταθμού με τα συνοδά έργα οδοποιίας και ηλεκτρικής διασύνδεσης, στη θέση «Ψωριαρης» των Δ.Ε. Θέρμου και Πλατάνου των δήμων Θέρμου και Ναυπακτίας, αντίστοιχα, της Π.Ε. Αιτ/νίας, κρίνεται απαράδεκτη και πρέπει οπωσδήποτε να απορριφθεί στο σύνολό της, τόσο από την Αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου/Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Δυτικής Ελλάδας), όσο και από τις Αρμόδιες Υπηρεσίες οι οποίες γνωμοδοτούν επ' αυτής, για τους κάτωθι λόγους:

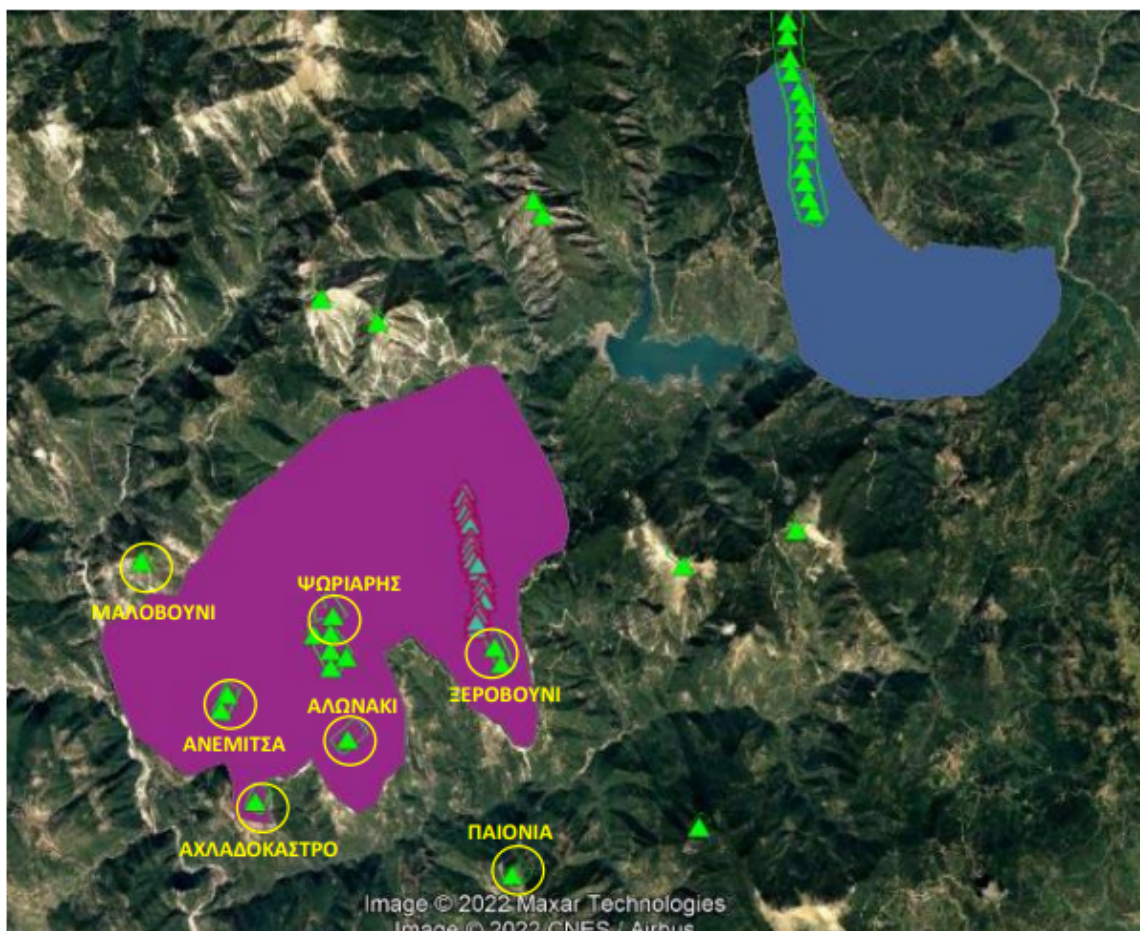
- Με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας ([Επιστολή Ορνιθολογικής προς ΥΠΕΝ-8.4.2022](#)), η θέση εγκατάστασης του έργου [όπως και των 8 υπόλοιπων αιολικών σταθμών Κατηγορίας Β' (βλ. εικόνα 1), για τους οποίους εξέδωσε εγκρίσεις για εγκατάσταση η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, παρόλο τις σοβαρές παραλείψεις σε περιβαλλοντικό και νομοθετικό επίπεδο], εμπίπτουν εντός αναπαραγωγικής επικράτειας (Κρίσιμου Ενδιαστήματος) του απειλούμενου αρπακτικού Σπιζαετού (*Aquila fasciata*) (βλ. εικόνα 2), ενώ σε κοντινή απόσταση εντοπίζεται και αναπαραγωγική επικράτεια του επίσης ιδιαίτερα απειλούμενου Χρυσαιετού (*Aquila chrysaetos*) (βλ. εικόνα 2). Απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά στην μελέτη για την ύπαρξη επικράτειας Σπιζαετού στην περιοχή και η εταιρεία δεν έχει αξιολογήσει τις ενδεχομένως πολύ σημαντικές επιπτώσεις του έργου στα ανωτέρω πτηνά, αφού δεν έχει υποβάλει Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ).

Είναι προφανές ότι η κατασκευή και λειτουργία του ΑΣΠΗΕ στην συγκεκριμένη περιοχή ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις σε αυτή, οι οποίες πρέπει να εκτιμηθούν δεόντως -μέσω της υποβολής Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ)- προκειμένου η αδειοδοτούσα αρχή να βεβαιωθεί ότι το υπό κρίση έργο δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα της περιοχής αναπαραγωγικής επικράτειας Σπιζαετού και Χρυσαιετού, από μόνο του ή από κοινού με τους εννέα (9) επιπλέον ΑΣΠΗΕ (30 ανεμογεννήτριες + 5 ανεμογεννήτριες στη θέση Ψωριαρης) με άδεια εγκατάστασης στην άμεση γειτνιάζουσα περιοχή του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5 του Νόμου 4014/2011: «Για κάθε έργο ή δραστηριότητα, το οποίο βρίσκεται εκτός προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura αλλά όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά την εν λόγω περιοχή, καθ' εαυτό ή από κοινού με άλλα έργα ή δραστηριότητες, εφαρμόζεται η διαδικασία του παρόντος άρθρου, μετά από αιτιολογημένη εντολή της αδειοδοτούσας αρχής, προκειμένου να εκτιμηθεί δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στην προστατευόμενη περιοχή.»

Το γεγονός της παράλειψης υποβολής ΕΟΑ από την εταιρεία αποτελεί πολύ σημαντικό ζήτημα και αυτοτελής λόγος απόρριψης της ΜΠΕ.

Εικόνα 1: Χάρτης ΡΑΕ με την θέση του έργου (κίτρινο χρώμα) και 8 λοιπών αδειοδοτημένων ΑΣΠΗΕ κατηγορίας Β' στην περιοχή (επισημάνσεις με λευκό φόντο)

Εικόνα 2: Κρίσιμα Ενδιαστήματα Σπιζαετού (μωβ χρώμα) και Χρυσαιετού (μπλε χρώμα) στην περιοχή (πηγή: Ορνιθολογική Εταιρεία)

- Η μελέτη δεν εξετάζει καθόλου διεξοδικά τις συνεργιστικές επιπτώσεις του έργου σε σχέση με τους υπόλοιπους ΑΣΠΗΕ, οι οποίοι βρίσκονται ήδη σε λειτουργία, καθώς και στο στάδιο αδειοδότησης. Μόνο στην γεινιάζουσα περιοχή του έργου, έχουν εγκατασταθεί ήδη είκοσι (20) ανεμογεννήτριες στο διπλανό Ξεροβούνι Ναυπακτίας, ενώ το τελευταίο διάστημα (Ιανουάριος-Μάρτιος 2022) έχουν εγκριθεί από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας οι άδειες εγκατάστασης για δέκα (10) ανεμογεννήτριες ΑΣΠΗΕ Κατηγορίας Β' στα βουνά της περιοχής, παρόλο τις σοβαρές παραλείψεις σε περιβαλλοντικό και νομοθετικό επίπεδο. Σε ολόκληρο τον δήμο Ναυπακτίας ο αριθμός των αδειοδοτημένων και εγκατεστημένων ανεμογεννητριών ανέρχεται στις ενενήντα τρεις (93), ενώ στο στάδιο της άδειας παραγωγής αριθμούμε ενενήντα δύο (92). Δηλαδή, στην περίπτωση της αδειοδότησης όλων αυτών των ανεμογεννητριών στην περιοχή της Ναυπακτίας, με τις ήδη υπάρχουσες, θα μιλάμε για τουλάχιστον $20+10+5+93=128$ ανεμογεννήτριες και για μια ανείπωτη περιβαλλοντική καταστροφή (!) με εκατοντάδες στρέμματα δεσμευμένης γης, κομμένα δάση, υποσταθμούς, σκαμμένους δρόμους, υπόγειες καλωδιώσεις και πυλώνες μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος. Όλα τα ανωτέρω αναφερθέντα στοιχεία ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΝΤΑΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ απο την εταιρεία και τον μελετητή του έργου.
- Οι πέντε (5) ανεμογεννήτριες του έργου θα βρίσκονται σε υψόμετρο από 1.300 έως 1.395 μέτρα, στην κορυφή του όρους Ψώριαρης, το οποίο βρίσκεται στα δυτικά του ορεινού συμπλέγματος των

βουνών της Ναυπακτίας, οροσειρά που επηρεάζεται συχνά από καταιγίδες και πολύ έντονα έως ακραία καιρικά φαινόμενα, βρισκόμενη στο δυτικό μέρος της Πίνδου.

Στην μελέτη αναφέρεται ότι οι ανεμογεννήτριες του έργου είναι εφοδιασμένες με εξελιγμένο σύστημα αντικεραυνικής προστασίας και οι επιπτώσεις από ενδεχόμενο πτώσης κεραυνών σε αυτές είναι μάλλον απίθανες (!).

Παρόλα αυτά, αρκετά είναι τα περιστατικά καταστροφής πτερυγίων ανεμογεννητριών από κεραυνούς σε υπερσύγχρονους ΑΣΠΗΕ, οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε βουνά της Αιτωλοακαρνανίας (εύκολα μπορεί να αναζητηθούν πληροφορίες για το κάθε ένα από αυτά στο διαδίκτυο): ΑΣΠΗΕ Γάβροβο/Χιονάκι στα όρη Βάλτου (Ιούνιος 2022), ΑΣΠΗΕ στα όρη Ακαρνανικά (Ιανουάριος 2022), ΑΣΠΗΕ στην περιοχή Παλιόσκαλα Ναυπακτίας (Απρίλιος 2020) και ΑΣΠΗΕ Γάβροβο/Χιονάκι στα όρη Βάλτου (Ιούνιος 2018). Τέτοια περιστατικά φανερώνουν την ανικανότητα της αντικεραυνικής προστασίας των ανεμογεννητριών από την μανία της φύσης, ειδικά σε τέτοια υψόμετρα, την επικινδυνότητα των ανεμογεννητριών προς τον άνθρωπο και την άγρια ζωή και την αφερεγγυότητα τους ως προς την σωστή, ασφαλή και συνεχή λειτουργία τους.

- Το υπό μελέτη έργο βρίσκεται βόρεια της πόλης της Ναυπάκτου, σε μια περιοχή η οποία αναμένεται να επιβαρυνθεί σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό από τις βίαιες και καταστρεπτικές για το φυσικό περιβάλλον επεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν τόσο για την εγκατάσταση του υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ όσο και μιας πληθώρας άλλων αιολικών σταθμών (βλ. *Γεωπληροφοριακό Χάρτη της ΠΑΕ* <https://geo.rae.gr/>), αυξάνοντας στο μέγιστο βαθμό την περιβαλλοντική αλλοίωση/υποβάθμιση της περιοχής, συνολικά.

Αυτό το γεγονός έρχεται σε αντίθεση με το «Έγγραφο καθοδήγησης για τα έργα αιολικής ενέργειας και τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία της φύσης (Βρυξέλλες, 18.11.2020)» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο αναφέρει ότι «*οι πιθανές σωρευτικές επιπτώσεις θα πρέπει να εκτιμώνται με χρήση αξιόπιστων βασικών δεδομένων και όχι μόνο βάσει ποιοτικών κριτηρίων. Οι εν λόγω επιπτώσεις θα πρέπει επίσης να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της συνολικής εκτίμησης και δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται απλώς ως επουσιώδης πτυχή στο τέλος της διαδικασίας εκτίμησης*» (σελ. 100).

- Δε λαμβάνονται καθόλου υπόψη στην ΜΠΕ οι επιπτώσεις στον πρωτογενή παραγωγικό τομέα (μελισσοκομία, κτηνοτροφία βοοειδών και αιγοπροβάτων), παρόλο που η συνολική έκταση επέμβασης του έργου υπολογίζεται στα 62,5 στρέμματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο πρωτογενής τομέας, αποτελεί κύρια πηγή εσόδων και βασικό πυλώνα για την οικονομική δραστηριότητα των κατοίκων της περιοχής.
- Πέραν των γενικών και αόριστων αναφορών περί μη ύπαρξης αρνητικών επιπτώσεων, δεν αναφέρεται στην μελέτη του έργου ουδεμία ειδική και συγκεκριμένη έρευνα και ούτε παρατίθενται συγκεκριμένα και πραγματικά στοιχεία για τις επιπτώσεις, που θα επιφέρουν στον υδροφόρο ορίζοντα οι σε μεγάλη έκταση και βάθος εκσκαφές για τη διάνοιξη νέων δρόμων, την κατασκευή πλατειών και βάσεων των ανεμογεννητριών, κ.λ.π., ή του εγκιβωτισμού των τεράστιων ποσοτήτων σκυροδέματος (μπετόν). Οι προαναφερόμενες επεμβάσεις θα επιφέρουν, αναπόφευκτα, και αλλαγές στην όδευση των βρόχινων, των επιφανειακών (πηγές) ή και υπόγειων υδάτων, με αντίστοιχες στην περίπτωση αυτή επιπτώσεις και στην προστατευόμενη από την ευρωπαϊκή Οδηγία 2000/60 της Ε.Ε. καλή κατάσταση των εμπλουτιζόμενων από τις βροχές ή τις πηγές, κ.λ.π. της περιοχής λοιπών επιφανειακών υδάτων.
- Η επένδυση προϋποθέτει διάνοιξη νέων δρόμων σε φυσικά οικοσυστήματα, οδηγώντας σε κατακερματισμό τους. Ο ακατάλληλος σχεδιασμός των ΑΣΠΗΕ συγκεκριμένα βλάπτει τη βιοποικιλότητα, απειλώντας προστατευόμενα είδη και προκαλώντας μια σύγκρουση της Οδηγίας των ΑΠΕ (2018/2001) με την Οδηγία των Οικοτόπων (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) και την Οδηγία των

Πτηνών (Οδηγία 2009/147/ΕΕ). Η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις αύξησης του δείκτη κατάτμησης τοπίου στην Ευρώπη για την περίοδο 2009-2015, ενώ τον Δεκέμβριο 2020 καταδικάστηκε από το Δικαστήριο της Ε.Ε. για την πλημμελή προστασία της βιοποικιλότητας ως προς την Οδηγία των Οικοτόπων. Η σχεδιαζόμενη επένδυση με τα συνοδά της έργα συμβάλλει προς την ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση. Υπάρχει πλέον πλήθος επιστημονικών δεδομένων για τις άμεσες και έμμεσες αρνητικές επιπτώσεις των ΑΣΠΗΕ (από διάνοιξη νέων δρόμων, δημιουργία τεχνητών επιφανειών, κ.ά.). Οι άμεσες αφορούν σε ευαίσθητα είδη (νυχτερίδες, αρπακτικά πουλιά), ενώ οι έμμεσες στην υποβάθμιση των οικοσυστημικών υπηρεσιών (όπως αδυναμία προστασίας από διάβρωση και πλημμυρικά φαινόμενα). Έως τον Μάρτιο 2020 είχαν γίνει στην Ελλάδα αιτήσεις για 18.000 ανεμογεννήτριες, με εγκατεστημένη ισχύ 64,17GW, κάτι που υπερβαίνει κατά 9 φορές τον εθνικό στόχο, που είναι 7,05GW μέχρι το 2030 με βάση το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Τον Μάρτιο του 2020 ήμασταν ήδη στο 44% αυτού του στόχου. (πηγή: «Το τρίπτυχο βιοποικιλότητα-δρόμοι-αιολικά στο πλαίσιο των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης: Η Ελληνική περίπτωση, Βασιλική Κατή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων» https://drive.google.com/file/d/104zZRdqQVSZ7cL8qSTsUN_JFPluzpXYB/view?usp=sharing).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Εν κατακλείδι, αποδεικνύεται ότι η υπό κρίση Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου είναι απαράδεκτη και ελλιπής και πρέπει οπωσδήποτε να απορριφθεί στο σύνολό της. Εκτός του γεγονότος ότι πρόκειται για μια πρόχειρη μελέτη, το συγκεκριμένο έργο θα πρέπει να μην αδειοδοτηθεί και για άλλους λόγους. Η εγκατάσταση των Αιολικών μέσα σε παρθένες και ανέγγιχτες περιοχές όπως το όρος Ψώριαρης, όπου σχεδιάζεται η εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ, συνεπάγεται μια τεράστια, άπαξ και διαπαντός, καταστροφή σε ένα ευαίσθητο περιβάλλον, που έχει διαμορφωθεί στο πέρασμα του χρόνου και αποτελεί τη φυσική κληρονομιά των προγόνων μας, την οποία καλούμαστε όλοι μας να προστατεύσουμε και όχι να καταστρέψουμε. Συνεπάγεται μια, παντελώς, μη αναστρέψιμη περιβαλλοντική και φυσική καταστροφή, που, εξαιτίας της δεδομένης μεταβλητότητας και στοχαστικότητας της αιολικής ενέργειας αλλά και της αδυναμίας αποθήκευσης αυτής με πρακτικό, οικονομικό και για χρήση δικτύου τρόπο, κανένα ουσιαστικό ενεργειακό, περιβαλλοντικό, οικονομικό, κ.λ.π., όφελος δεν αποφέρει. Αντίθετα, καταστρέφει το περιβάλλον στο όνομα της προστασίας του, αποβαίνει σε βάρος της τοπικής αλλά και εθνικής οικονομίας και δημιουργεί συνθήκες ενεργειακής εξάρτησης της χώρας (ανάγκη εισαγωγής αξιόπιστων πηγών ενέργειας, όπως το φυσικό αέριο ή οι εισαγωγές ρεύματος από γειτονικές χώρες), ως αποτέλεσμα της αδυναμίας των ανεμογεννητριών να συμβάλουν πραγματικά και με τρόπο αξιόπιστο στην κάλυψη των ενεργειακών μας αναγκών, όπως αβίαστα ανακύπτει κι από τις εισηγήσεις αυτών των ίδιων των μελετών επάρκειας του ΑΔΜΗΕ αλλά και τον Εθνικό Σχεδιασμό για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).

Υπογραφή